

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel III. Hoe de stadt van Geertruyden-berghen vande Geusen inne-ghenomen, ende P. Wilhelmus al-daer ghevanghen wierdt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

met hen nu soo verre ghecomen was / dat sy leefden als menschen sonder Godt . Een waerachtigh woordt . Het welck hem naer-der-handt/ doen hy ghevanghen was / vande vpanden versweten wierdt : als oft hy gheseght soude hebben / dat in Hollandt ende Zeelandt geen Godt en ware / al-willens sijn woorden al-soo bedrieghelijck op eenen quaeden sin treckende / ghelijck de ketters veur maniere hebben . Want anderl-sins seghtmen ghemeynelijck / dat Godt by die menschen niet en is / die oft hem niet en kennen oft niet oprechtelijck en dienen : ghelijck oock de H. Schrijtuere dick-wils is sprekende .

CAPITTEL III.

Hoe de stadt van Geertruyden-berghen vande Geusen inne-ghenomen , ende P. Wilhelmus al-daer ghevanghen wierdt.

TEr wijlen dat Wilhelmus te Geertruyden-berghe was / ist ghebeurt dat de selue stadt met listigheden vande Geusche soldaeten is inne-ghenomen . Dit is ghebeurt in't iaer 1573. opden lesten dagh Augusti s'morghens veur der sonnen op-gangh. De Geusen hebbende de stadt inne-ghecregen / zyn ter-stondt ouer-al gheloopen / ende hebben alle hoecken neerstelijck deur-socht / oft sy ergheringhs Priesters / oft Religieusen / oft oock s'Coninghs soldaeten soudent connen ghesvinden / om de selue ghevonden hebbende / eerst te plunderen / ende daer naer doodt te slaen . Veur d'eerste is hen in't ghemoet ghecomen eene heer Willem van Galen Priester ende Canonick aldaer / aen wien dese raesende menschen hunne wreedthepdt ende moorden beginnende / hebben hem

hem ter-stondt te dier stede vermoordt. Zijn lichaem leelijcken mis-handelt / is by-naer twee daghen langh naeckit ende onbegrauen opde opene straete bliuen ligghen. Sulcks is oock ghebeurt mette lichaemen van s' Coninghs soldaeten / die sy schier alle te samen ghebonden ende doodt-gheslaghen hebben. Ten lesten hebben sy die op sieden gheleght ende al-soo gheboert naer de vesten / ende al-daer ghelijck beesten in grachten t'samen gheworpen / waer deur de straeten ouer-al heel met bloede bespreydt zijn ghebleuen. Den meesten hoop bande bozghers midts dat sy verclaerden te willen vol-herden in het Catholyck ghelooue / ende onderdanighepdt van de Coninghlycke Maiesteyt / zijn van alle hunne goeden berooft / ende in vele andere manieren swaerlijck ouer-vallen ende verdrukt. Waer-om oock het meeste deel de stadt heeft verlaeten / ende is ghetrocken ghewillighlijck in ballingschap. Doodts zijn bande Geusen gevangen ghenomen ende inden kercker ghestelt alle de Priesters die inde stadt ghebleuen waren / uptghenomen twee / waer van de eene was de Deken bande Canonicken dier plaetse / de andere een Canonick. De Deken was ghenoeint heer Aert Swaen van Goozle / die daer naer de historie van het martyrie dat wy nu deur handen hebben in Duytsch heeft upt-ghegheuen. Dese is gheblonden naer de vesten vander stadt / ende als hy ouerden muer ghespronghen was tot inde om-liggende gracht / heeft al-soo vier-thien uren langh vervolghens in't water ghestaen / dat het hoofdt alleen upt-stack / hoe wel dat hy oock dick-wils als de Geusen daer omtrent quamen oft schoten / sijn hoofdt in't water moeste dupcken. Oock den hoest die hem midts de groote rouwe seer perste /

rouste hy qualijck bedwinghen / nochtans bedwongh hy hem soo seer alst moghelijck was / op dat hy deur het gheluydt niet verraden en soude worden. Maer de andere / H. Gaspar Jacobsen is heymelijckē deur toe-doen van sijn vrienden vande vesten af-ghelaeten / ende heeft den gheheelen dagh verborghen ghelegghen in eenen wijmtam / oft vochtigh wilghen-bosch / ghelijcker daer omtrent vele zijn. Ende al-soo zijn sy beyde metten duysteren nacht vry ontcomen. Onder de ghene die ghevanghen waren was de principaelste P. Willem van ter Gouw / dien sy de handen achter opden rugghe seer vast ghebonden hebben / ghelijck-minden quaedt-doenders plagh te doen / ende stracks hebben hem de soldaeten ghebraght deur hunnen Prouost / verloeckende dat de monick van stonden aen soude op-ghelanghen worden. Dit hoorende Wilhelmus / heeft stoutelijck upt-ghesproken dat hy bereedt was te steruen deur het Catholijck gelooue / ende dat sy met hem soudē doen wat hen beliefde. Deur dit woordt der Christelijcker vromighepdt de barbarische menschen verbittert zijnde / hebben hem seer onbeleefdelijck beginnen te belpotten / ende naer dat sy hem in velerley manieren hadden ghequelt / hebben hem ten lesten ghelepdt in een camer van des Prouosts huys / daer hem ter-stondt de ysere boepen wierden aen-ghedaen. In dese selkste camer was oock ghevanghen ghestelt een Religieus van der seluer Orden P. Jan Voghel-langh / Priester ende biecht-vader oft Pater van een Nonnen-clooster al-daer / wende seer dunne ghecleedt / ende in t hoofdt seer ghequelt. Desen mede-gheselle in t verdriet soo haest als Wilhelmus ghesien heeft / hem verheughende inden gheest / heeft dul-danigh ghebedt ghesproken:

Ich

Ick dancke v Heere Iesu Chyriste / dat ick in uwen
ooghen weerdigh gheacht worde dese verfinades-
lijckhepdt van banden ende ghevanghenisse te lij-
den . Ick dancke v dat ghy my hier ghesonden
hebt om de croonen van uwe Heylighen deelach-
tigh te worden . Ghesekt my doch sterckheydt / dat
ick in mijn belijdinghe vromelijck magh bliuen
staen / noch deur eenighe listighe treken der duyves-
len my en laete af-trecken van v woordt ende Apo-
stolijck ghelooue . Doen hebben sy hem de handen
los ghemaectt ende al-soo by P. Jan Voghel-
sangh als ghevanghen ghestelt . Dese twee Godts
vzuchtighe mannen / als sy nu alleen waren / op
dat sy met supuere consciencien souden ten stryde
trecken / hebben teghen malcanderen op der Chri-
stenen maniere hunne sonden ghebiecht . Ten
anderen hebben t'samen dieck wils hun ghebeden
ghestort / deur de welcke sy hunnen strydt Gode
hertelijcken recommandeerden / biddende als sy
bechten souden deur synen naem ende deur de be-
lijdinghe van het Catholijck ghelooue / dat hy hen
patientie ende vol-herdigheydt wilde verleenen .
Daer-en-bouen sy bevestighden hunnen moedt met
de exempelen Chyristi ende der heyligher Martelae-
ren / ende met de hope der saligher vergheldinghe /
ende vermaenden malcanderen om vromelijck te
verdriaghen al wat hen van de moedt-willighe
wreedtheydt der vbanden mocht worden aen-
ghedaen .